

Guia docent

210709 - SUMAA - Sostenibilitat Urbana i Mètodes d'Avaluació Ambiental

Última modificació: 16/05/2025

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona

Unitat que imparteix: 753 - TA - Departament de Tecnologia de l'Arquitectura.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ARQUITECTURA (Pla 2015). (Assignatura optativa).
MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUITECTURA-BARCELONA (Pla 2015). (Assignatura optativa).

Curs: 2025

Crèdits ECTS: 5.0

Idiomes: Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: ROLANDO MAURICIO BIERE ARENAS - BLANCA ESMARAGDA ARELLANO RAMOS

Altres: Segon quadrimestre:
BLANCA ESMARAGDA ARELLANO RAMOS - GVUA2
ROLANDO MAURICIO BIERE ARENAS - GVUA2

METODOLOGIES DOCENTS

Mètode expositiu/Lliçó magistral
Seminari/Taller
Aprenentatge basat en projectes
Treball autònom
Tutoria

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

És capaç de planificar l'ús del territori sota criteris de competitivitat econòmica, cohesió social i sostenibilitat ambiental (spatial planning)

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	87,5	70.00
Hores grup gran	37,5	30.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

títol català

Descripció:

- Principis i bases de l'Ecologia Urbana aplicats a l'anàlisi de la sostenibilitat territorial i urbana. La ciutat com ecosistema. Balanç matèric, energètic i informatiu dels sistemes urbans i territorials.
- Principals indicadors de sostenibilitat territorial i urbana: conservació de la matriu ecològica del territori, consum de sòl i estalvi de recursos naturals, eficiència energètica, conservació i ús sostenible de la biodiversitat, permeabilitat ecològica, cicle de l'aigua, qualitat del paisatge, etc., relacionant-los amb els diversos models de ciutat i de l'ús del territori.
- Els principals àmbits, instruments i tècniques d'anàlisi, avaluació, planificació i gestió d'aplicació arquitectònica, territorial i urbana, amb especial èmfasi en la seva funció en el marc de les estratègies cap a la sostenibilitat i en els plans d'acció que es deriven, d'acord amb l'estructuració següent: a) Valoració de bens sense mercat (ambiental) de caràcter arquitectònic, urbà i territorial, b) Instruments d'anàlisi, planificació i gestió ambiental del territori; sistemes d'informació ambiental, diagnòsi i auditories ambientals, instruments de participació ciutadana, instruments de planificació estratègica per a la sostenibilitat: agendes 21 locals i plans d'acció local, planificació ambiental, xarxes d'espais naturals protegits, control de la contaminació atmosfèrica (substàncies, lumínica, electromagnètica,...), planificació de la mobilitat, avaluació ambiental de plans, programes i projectes, seguiment de la sostenibilitat: indicadors, empremta ecològica, etc.

Objectius específics:

- Aprofundir en el coneixement i les aplicacions de les teories ecosistèmiques per la interpretació dels sistemes urbans i territorials, en el marc de la disciplina de l'Ecologia Urbana: fluxos de matèria, energia i informació.
- Desenvolupar el concepte de Sostenibilitat aplicat al conjunt de la ciutat-territori.
- Aportar coneixements avançats i proporcionar un marc conceptual per la configuració de models territorials i urbans més sostenibles, amb vistes a la planificació i la gestió ambiental i urbanística.
- Estudiar els principals instruments i tècniques d'anàlisi i avaluació ambiental de l'arquitectura, la ciutat i el territori, així com les seves aplicacions a la planificació i la gestió, en el context de les estratègies per a la sostenibilitat.
- Es persegueix, a més a més, iniciar l'alumne/a en la valoració econòmica-social dels béns ambientals urbans de naturalesa pública i lliurar eines per a la valoració ambiental de la ciutat i del territori.

Dedicació: 125h

Grup gran/Teoria: 15h

Grup petit/Laboratori: 30h

Aprenentatge autònom: 80h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Es realitzaran pràctiques breus en aula, individuals i/o grupals (durant les classes), utilitzant els programaris de treball, en què s'avaluarà el domini tècnic de les eines i els criteris d'anàlisi.

Es desenvoluparan tallers finals, individuals i/o grupals, que s'han de lliurar després de la finalització de les classes lectives.

Així mateix es considerarà un mínim de 80% d'assistència a les classes.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Azqueta, D. Valoración económica de la calidad ambiental. Madrid: McGraw-Hill, 1994. ISBN 8448118537.
- Understanding urban ecosystems: a new frontier for science and education [en línia]. New York: Springer, 2003 [Consulta: 06/10/2015]. Disponible a: <http://link.springer.com/book/10.1007/b97613>. ISBN 0387952373.
- Bruggmann, J. Managing human ecosystems: principles for ecological municipal management. Toronto: International Council for Local Environmental Initiatives, 1992.
- Una aproximació a la valoració econòmic social del Fòrum de les Cultures Barcelona. Barcelona: Centre de Política de Sòl i Valoracions, UPC, 2004.

Complementària:

- Guia de l'Agenda 21: l'aliança global per al medi ambient i el desenvolupament. 2a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient, 1995. ISBN 843933690X.

- Estudi de criteris ambientals per a la redacció del planejament urbanístic. Barcelona: Centre de Política del Sòl i Valoracions : Universitat Politècnica de Catalunya, 2003. ISBN 8481574031.
- Cuidem la Terra: una estratègia per viure de manera sostenible. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient, 1992. ISBN 84-393-2261-5.
- Ciudades europeas sostenibles: informe. Luxemburgo: Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas, 1998. ISBN 92-828-4195-2.